

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Gooise Praktijkschool praktijkonderwijs

Excellentieprofiel
Big Picture Learning

Juryrapport Excellente Scholen

Geldigheid predicaat:
1 juli 2022 tot 1 juli 2025

Datum vaststelling: 1 juli 2022

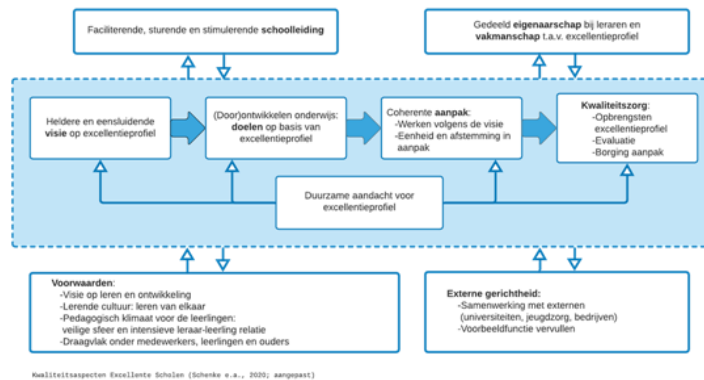
Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Conclusie & samenvatting	9
3.	Het onderzoek naar het excellentieprofiel op basis van de kwaliteitsaspecten	4
4.	Procedure	5

1. Inleiding

Introductie

Op Nederlandse scholen wordt op uiteenlopende manieren gewerkt aan goed onderwijs. Op sommige scholen leidt dat tot onderwijs van bijzondere kwaliteit. Scholen/schoolsoorten in het primair, voortgezet en (voortgezet) speciaal onderwijs kunnen zich aanmelden bij de jury Excellente Scholen voor een erkenning van die kwaliteit en waardering voor de inzet en prestaties. Het traject Excellente Scholen helpt bijzondere voorbeelden van het Nederlandse onderwijs voor het voetlicht te brengen, en wil bijdragen aan een onderwijscultuur waarin het vanzelfsprekend is expertise te delen en te streven naar verbetering.

De jury beoordeelt het excellentieprofiel op de kwaliteitsaspecten uit het schema waar mogelijk in samenhang. Het zijn de volgende kwaliteitsaspecten zoals benoemd in het aanmeldingsformulier:

- het excellentieprofiel vanuit de visie op leren en ontwikkelen,
- (door-)ontwikkelen onderwijs,
- (coherente) aanpak,
- kwaliteitszorg (meetbare en merkbare resultaten, evaluatie en borging)
- externe gerichtheid en kennisdeling.

2. Conclusie & samenvatting

3. Bevindingen onderzoek naar het excellentieprofiel op basis van de kwaliteitsaspecten

Achtergrondgegevens van de school

Sector	Voortgezet onderwijs
Naam school	Gooise Praktijkschool, afdeling
Brin	Praktijkonderwijs
Plaats	11AI 00
Bestuur	Hilversum Gooise Scholen Federatie

Vooraf

Onder de Excellente Scholen is de Gooise Praktijkschool een oudgediende. Nadat drie keer eerder het predicaat werd toegekend heeft de school nu voor de vierde keer het predicaat Excellente School aangevraagd.

Excellentieprofiel

De heldere omschrijving van het excellentieprofiel van de school in de aanvraag – onderwijs gebaseerd op de visie en filosofie van Big Picture Learning (BPL) – laat zien dat de school een goed beeld heeft van het excellentieprofiel. Door de school heen heeft de jury een mooi beeld gekregen van de passie waarmee het team van de Gooise Praktijkschool met het excellentieprofiel als uitgangspunt het verschil wil maken voor zijn leerlingen én oud-leerlingen.

De aanvraag laat een duidelijke richting zien en is samenhangend geschreven in praktische en heldere taal. De aanvraag is bovendien ondersteund door creatieve tekeningen. De verwoorde coherentie in visie, doelen en aanpak van het excellentieprofiel met daarbij de ondersteunende voorwaarden, bleken een voorbode van het bezoek van de jury.

Big Picture Learning

Bij Big Picture Learning staat het vertrouwen in leerlingen centraal. Dit is de basis voor het opbouwen van de relatie tussen leerlingen en docenten. De jury heeft gezien dat de kracht van het onderwijs in de Gooise Praktijkschool ligt in het opbouwen en onderhouden van deze relatie met haar leerlingen.

Leerlingen worden serieus genomen in wat op dat moment voor hen belangrijk is. Dat is volgens een van de schoolleiders een sleutel voor het opbouwen van een relatie. Zonder relatie geen prestatie, is de realiteit in de Gooise Praktijkschool. Leerlingen serieus nemen uit zich in de vraag: wat is op dit moment voor hen belangrijk om te leren en hoe? Een docent geeft lezen als voorbeeld: “Als een leerling heel erg graag bezig is met computerspelletjes, laat ik hem lezen over computerspelletjes.”

Big Picture Learning is als onderwijsconcept overgekomen uit de Verenigde Staten. Elf scholen in Nederland werken volgens deze filosofie. Nadrukkelijk noemt de Gooise Praktijkschool zich geen BPL-school. Men omarmt de filosofie, leert van collega-scholen, maar vertaalt goede voorbeelden en relevante inzichten naar de eigen context: niet kopiëren, maar inspireren. De filosofie van BPL past bij de Gooise Praktijkschool vanwege de nadruk op relatie en vertrouwen. Veel leerlingen werden in de basisschool en de wereld buiten de school vooral geconfronteerd met wat ze niet kunnen. Labels als laagopgeleid en niet goed kunnen leren zijn deze leerlingen niet vreemd.

Zelfbeeld

De aanpak van de Gooise Praktijkschool met het vertrouwen in leerlingen als basis voor een relatie, zorgt bij veel leerlingen voor een beter zelfbeeld. Dat begint in de relatie leerling-advisor (mentor), maar vloeit door in het docententeam. Leerlingen zeggen trots te zijn op hun school en op wat ze doen, kunnen en leren. De school reikt een diploma uit terwijl het praktijkonderwijs geen wettelijk diploma kent. Geslaagde leerlingen worden op de uitslagdag gebeld met de boodschap dat ze geslaagd zijn, docenten gaan rond in een bus met ballonnen en tijdens een feestelijke bijeenkomst worden leerlingen in het zonnetje gezet en wordt aan hen een diploma uitgereikt. “We doen dat vooral omdat het bijdraagt aan hun trots over wat ze hebben gedaan en geleerd.” Dat hoort de jury ook terug in de gesprekken met de leerlingen: “Ze kijken hier heel goed naar wat ik wel kan en naar wat ik leuk vind om te leren”, zegt een van de leerlingen. Trots over de school en hun eigen bijdrage aan de school blijkt ook uit het gesprek met een leerling die in de leerlingenraad zit: “We worden veel betrokken bij schoolontwikkelingen en mogen zelfs meepraten over de besteding van het geld.” Tot slot drukt een van de leerlingen de jury op het hart: “Dit is gewoon een perfecte school voor als je moeilijker kunt leren, maar wel wilt leren.”

Het individueel ontwikkelingsplan (IOP) dat leerlingen in samenspraak met hun ouders en hun advisor maken, is een belangrijk element in het werken aan een positief zelfbeeld van de leerlingen. Minimaal drie keer per jaar presenteren de leerlingen op basis van het IOP hun voortgang en wat ze hebben geleerd aan hun ouders, docenten en advisor. De leerlingen doen dit vol trots en vaak in het bijzijn van bijvoorbeeld hun opa of oma.

Doorontwikkeling excellentieprofiel: oud-leerlingen en nazorg

Ten opzichte van eerdere aanvragen heeft de jury gemerkt dat de Gooise Praktijkschool een stevige doorontwikkeling heeft doorgemaakt. Naast het opbouwen van een relatie met leerlingen is de school meer gaan investeren in het duurzaam onderhouden van die relatie met oud-leerlingen. Scholen voor praktijkonderwijs zijn wettelijk verplicht gedurende een periode van twee jaar zicht te houden op hun oud-leerlingen. De jury is onder de indruk geraakt van hoe de Gooise Praktijkschool hierin verder gaat: zicht houden is in de Gooise Praktijkschool het onderhouden van een duurzame, betekenisvolle relatie voor een periode die de verplichte twee jaar ver overschrijdt. “Een diploma is voor ons geen eindstation, we blijven er zijn voor de leerlingen en leerlingen blijven altijd welkom bij ons, zo lang als nodig.” In het gesprek met de leerlingen treft de jury ook een oud-leerling: “Ik heb nog steeds regelmatig contact met mijn advisor. Als ik bijvoorbeeld nieuwe machines heb aangeschaft komt hij vaak even kijken.”

De school doet dit onder de noemer nazorg. Via verschillende voorbeelden is de jury zeer onder de indruk geraakt van hoe de school duurzaam van betekenis wil zijn – en is – voor hun (oud-)leerlingen. Iedere maandagavond is de Gooise Praktijkschool open voor oud-leerlingen en zijn drie docenten aanwezig. Oud-leerlingen kunnen bij hen terecht met allerlei (hulp)vragen of voor een praatje. Ze worden geholpen met bijvoorbeeld hun belastingaangifte of huiswerk voor het regionaal opleidingscentrum (roc). Zelfs opvoedingsvragen van oud-leerlingen die zelf al ouder zijn geworden komen voorbij. Ook

wordt in samenwerking met een rijkschool in Hilversum hulp gegeven aan leerlingen in het voorbereiden op het theorie-examen voor hun rijbewijs in een aangepaste vorm. Daarnaast organiseert de school sociale activiteiten om de relatie in een community te blijven onderhouden, zoals bowlingavonden. “Het geeft ons de ruimte om in een informele setting te horen en te zien hoe het met hen gaat en of we met ons netwerk iets voor hen kunnen betekenen”, zegt een van de docenten.

Zowel van de maandagavonden als de sociale activiteiten wordt veel gebruikgemaakt, wat volgens de jury een prachtige erkenning is van de kwaliteit en waarde van de opgebouwde relatie. Dit wordt in het gesprek van de jury met de ouders dik onderstreept. Een mooi voorbeeld krijgt de jury van een van de ouders. Ze vertelt dat ze tijdens een wandeling met haar dochter een oud-docent tegenkwam. Toen haar dochter vertelde dat het op haar werk niet zo lekker liep, stond twee dagen later de docent bij haar werk om te kijken of hij kon helpen in het oplossen van het probleem. Op de dag van het jurybezoek is haar dochter op school aanwezig, “omdat ze even in een dipje zit.” Het tekent de veilige haven die de school was, is en blijft voor de leerlingen. “Hier hebben leerlingen namelijk gehoord dat ze wel iets kunnen en hebben ze vertrouwen ervaren. Daarom komen ze volgens ons ook weer terug.”

Big Picture Learning - personeelsbeleid

Een andere doorontwikkeling van het excellentieprofiel ziet de jury in een andere invulling van het personeelsbeleid in de school. “Wat voor leerlingen werkt, werkt ook voor personeel”, zegt de schoolleider. “We werken vanuit een positieve cultuur waarin de ontwikkeling van onze onderwijsprofessionals centraal staat.” De school is daarom overgestapt op waarderingsgesprekken waarin men samen op zoek gaat naar waar ieders kracht en talent liggen, hoe ze die willen ontwikkelen of wat ze ermee willen doen in de school. Net als de leerlingen werken de docenten in de Gooise Praktijkschool met een IOP. Een docent vertelt de jury dat hij in zijn oude rol niet helemaal gelukkig was en graag lessen in de praktijk wilde gaan geven. Hij heeft vervolgens een plek gekregen in de keuken en mag nu daar onderwijs geven aan de leerlingen.

Naast de waarderingsgesprekken zijn alle docenten ingedeeld in werkgroepen waarin ze met een grote mate van autonomie bijdragen aan de ontwikkeling van het onderwijs in de school. “Ik vind het mooi dat ik daar een rol in heb”, zegt een van de docenten. De jury heeft gemerkt dat docenten onder andere via deze werkgroepen bijdragen aan het ervaren van een hoge mate van eigenaarschap voor wat betreft hoe de school zich ontwikkelt. Bovendien zijn de werkgroepen een manier om de aanpak van het excellentieprofiel af te stemmen tussen de docenten. Het maakt dat ook docenten zich thuis voelen in de Gooise Praktijkschool. “Ik mag hier werken vanuit wie ik ben als persoon. We ervaren dat we hier veel van onszelf mogen inbrengen. Dat zit heel nadrukkelijk in ons dna. Onze deuren staan altijd open en we organiseren veel om elkaar persoonlijk te leren kennen.” De nadruk op de onderlinge relatie en het zien van elkaar is voor de jury een bevestiging van de coherente aanpak van BPL in de school.

Mooi is ook de rol en ruimte die is gegeven aan de interne schoolopleider. Werken in de Gooise Praktijkschool vraagt veel van docenten, veelal ook een andere manier van werken dan wat docenten tijdens hun opleiding hebben geleerd. Samen met een hogeschool is een intern scholingstraject opgezet. Leidend daarin is: wat heb je nodig om een goede docent of advisor te zijn in de Gooise Praktijkschool? Passend bij de visie van de school is ook daarin ruimte voor maatwerk en sluit men aan bij ieders persoonlijke kwaliteiten en wensen.

Externe gerichtheid

De jury is heel erg onder de indruk van het netwerk van de Gooise Praktijkschool. Samen met meer dan duizend stageadressen en werkveldpartners probeert ze haar leerlingen toe te leiden naar een passende plek in de arbeidsmarkt. In relatie met het werkveld besteedt

de Gooise Praktijkschool veel aandacht aan de context en de omgeving van de school, de arbeidsmarkt en hoe ze samen banen kunnen creëren voor hun leerlingen in de uitstroomfase. In de fase daaraan voorafgaand ligt de nadruk voornamelijk op hoe de leerlingen die wereld om zich heen beleven. Mooi is ook dat de school de stagebedrijven helpt en ondersteunt in kennis over en handelingsbekwaamheid in het begeleiden van de specifieke groep leerlingen.

Een mooi voorbeeld van het feit dat de school dit doet in gezamenlijkheid met haar omgeving, krijgen we van een van de docenten: “De gemeente Hilversum nam contact met ons op, omdat twee oud-leerlingen vast waren gelopen en zonder werk kwamen te zitten. Samen met de oud-leerlingen en de gemeente hebben we vervolgens gezocht naar een passend plekje. Inmiddels werken ze beiden op een plek waar ze het naar hun zin hebben. Dat is uiteindelijk het mooiste om te mogen doen; zorgen dat leerlingen op een goede plek terecht komen waar ze worden gezien en gewaardeerd”, zegt een van de docenten. Het tekent volgens de jury de trots en de passie waarmee het team dagelijks probeert het verschil te maken voor deze leerlingen. Ter afsluiting van het gesprek met de docenten wordt dit bevestigd door een van de hen: “Ik ben gewoon trots dat we met elkaar zo veel liefde mogen geven aan onze leerlingen. Als ik in dit gesprek de verhalen van mijn collega’s hoor, raakt me dat opnieuw. We vinden het gewoon, maar dat is het eigenlijk niet.” Dit wordt onderstreept in het gesprek met de ouders, die zonder uitzondering vol lof spreken over de school: “Het is een passie, een liefde voor onze kinderen van waaruit ze hier werken. De school is voor ons een lot uit de loterij.”

Kwaliteitszorg

Voor de school zijn de merkbare resultaten in groei van zelfvertrouwen, eigenwaarde en een toenemende zelfstandigheid belangrijke indicatoren van het excellentieprofiel. De school ziet deze resultaten voornamelijk terug in de presentaties van de leerlingen aan de hand van hun IOP's. Het is bovendien voor de school belangrijk dat de leerlingen op een goede plek in het werkveld terechtkomen. Via een uitstroommonitor houdt de school hier zicht op. Tot slot weten steeds meer oud-leerlingen de weg naar de school te vinden. Het is wellicht de mooiste indicatie dat de opgebouwde relatie betekenisvol en duurzaam blijkt te zijn.

4. Procedure

Gooise Praktijkschool, afdeling praktijkonderwijs, heeft zich kandidaat gesteld voor het traject Excellente Scholen 2022-2025. Een school die zich kandidaat stelt voor het traject doorloopt de volgende fasen:

Fase 1 Aanmeldingsperiode

Elke school die wil deelnemen aan het traject levert een beschrijving van het excellentieprofiel aan.

Fase 2 Controle door inspectie

Na de sluiting van de aanmeldingsperiode controleert de inspectie of uw school over de waardering Goed beschikt en of er geen recente contra-indicaties zijn.

Fase 3 Voorbereidingsgesprek met de jury

De jury gaat in gesprek met de school over haar excellentieprofiel. De school verheldert onduidelijkheden, gaat in op vragen op het gebied van verantwoording, legt accenten en geeft aan wat er bij het bezoek aan de school te verwachten valt.

Fase 4 Jurybezoek

Twee leden van de onafhankelijke jury bezoeken uw school. Zij waarderen het excellentieprofiel mede aan de hand van de herkenbaarheid van het verhaal van de school in de onderwijspraktijk. Bovendien kijken ze naar de eenheid in de kwaliteit en de gedragenheid van het profiel op alle niveaus van de school, van bestuur tot leerling.

Fase 5 Rapportage en beoordeling

Na elk jurybezoek stelt de jury een rapport op. De jury geeft hierin haar bevindingen weer per onderdeel van het jurybezoek. Deze bevindingen zijn gebaseerd op de beschrijving van het excellentieprofiel van de school, dossieronderzoek, het startgesprek en het jurybezoek. Op basis van de bevindingen concludeert de jury of de school het predicaat toekomt en adviseert zij de inspecteur-generaal van het onderwijs over het wel of niet toekennen van het predicaat Excellente School.

Fase 6 Uitreiking predicaat

Het predicaat is geldig van 1 juli 2022 tot 1 juli 2025. De juryrapporten van de scholen die het predicaat krijgen, worden openbaar gemaakt.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-Loket (voor vragen) 088 6696060

